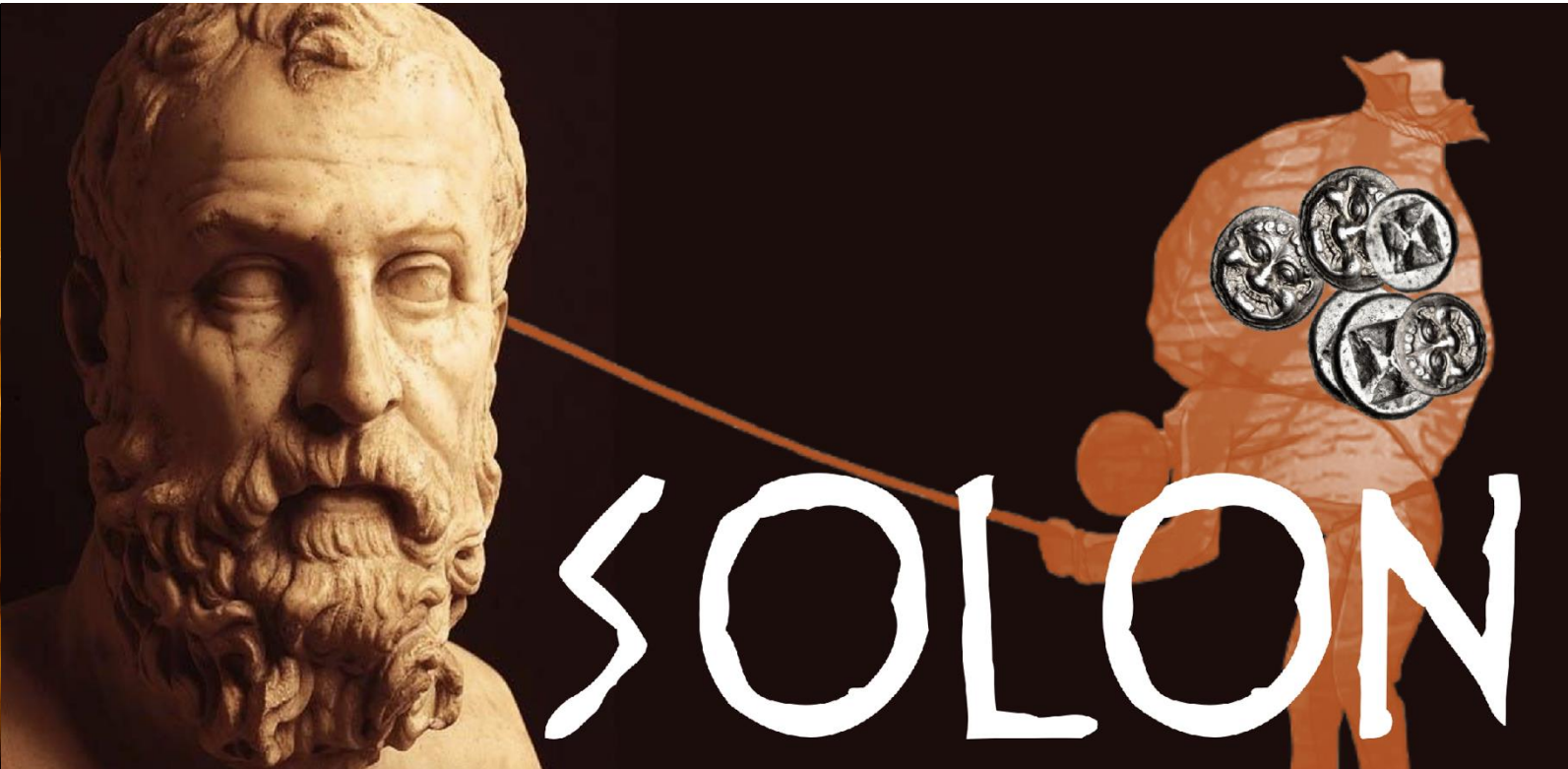

Begrepp: Atens demokratisering förklarad

Drevs antikens demokrati av enskilda visionärer eller knuffades de mot demokrati av ekonomiska och demografiska krafter?

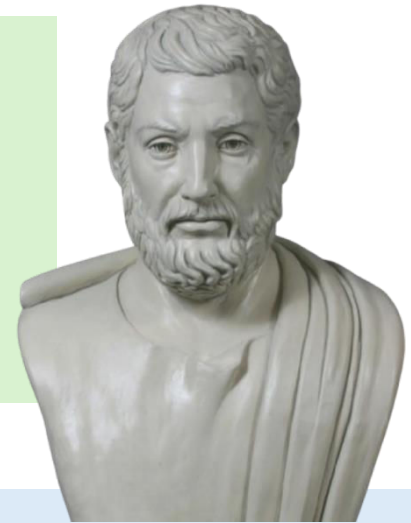

Vad är en aktör?

En **person** eller **institution**, som till exempel ett företag eller en stat, kan vara en aktör. Det viktiga är att det är en någon som har **intention**, ett **syfte** med sitt handlande.

Exempel I

Kleisthenes brukar betraktas som den aktör som gjorde Aten till en demokrati. Genom reformerna 508/507 f.Kr. bröt han de gamla aristokratiska släktgruppernas makt, organiserade medborgarna i nya politiska enheter och stärkte folkförsamlingen och femhundramannarådet. Därmed skapade han de institutionella grunderna för det atenska folkstyret.

Exempel II

År 399 f.kr. beslöt **den atenska folkförsamlingen** att åtala filosofen Sokrates för att han förledde ungdomen och att inte vördade stadsstatens gudar.

Vad är en struktur?

Exempel I

Varför började man prägla mynt under antiken i Grekland och östra medelhavet? Handeln ökade under antiken och mynt av silver och guld förenklade utbytet av varor. Vi skulle därför kunna förklara pengar med ekonomiska handelsintressen. Mynt löste ett praktiskt problem som många handelsmän upplevde.

Vad är en struktur? mönster, system och institutioner som formar och begränsar människors handlande över tid.

Ekonomi, lagar, religion, utbildning, klasssystem, könsroller, normer, klimat och maktförhållanden—allt som påverkar hur samhället fungerar på djupet, bortom individuella val.

Exempel II

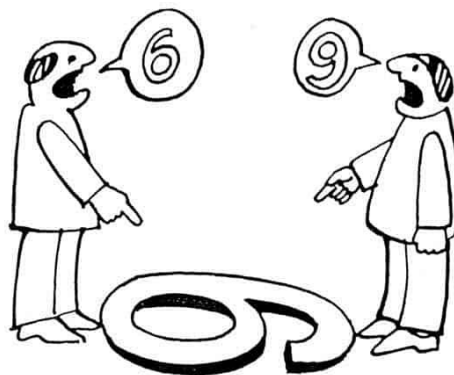
Befolkningen i det antika Grekland ökade eftersom jordbruket blev mer effektivt, bland annat genom att fler områden röjdes och odlades samt att nya grödor som oliver och vin infördes. Den större och mer varierade matproduktionen gjorde att fler människor kunde försörjas och att barnadödligheten minskade.

Perspektiv?

Vad är ett perspektiv? När vi studerar historien i historia nivå 1B betraktar vi den ur många olika perspektiv. För att ge några exempel: ur ett ekonomiskt perspektiv, ur barnets perspektiv eller ur ett europeisk perspektiv. Även begreppen aktör och struktur visar olika perspektiv på historien.

Perspektiv I

Vi vet av skriftliga källor att många atenare såg med stolthet på sitt demokratiska system. Inskriptioner, tal och skrifter visar detta. Källorna är skrivna nästan uteslutande av män, och visar alltså ofta stolthet och att det var en viktig del av deras identitet. De var fria atenare.

Perspektiv II

Sett från vår tid är den atenska demokratin inte så demokratisk: kvinnor, invandrare och slavar fick inte rösta. Bara det att den atenska demokratin tillät slaveri rimmar illa med dagens uppfattningar och värderingar. Däremot krävde den antika demokratin mer engagemang i samhället av sina medborgare än dagens demokratier.